



**APMOKESTINAMŲJŲ GAMINIŲ (IŠSKYRUS BATERIJAS IR AKUMULIATORIUS) IR
BATERIJŲ
ATLIEKŲ TVARKYMO
2026 METŲ VEIKLOS ORGANIZAVIMO PLANAS**

Vilnius, 2026 m.

1. Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos (toliau – Organizacija) steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų sąrašas pateiktas Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (GPAIS).

2. Planuojamas preliminarus Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų kiekis pagal rūšis ir kategorijas, pateiktas lentelėje Nr. 1:

Lentelė Nr. 1

Nr.	Apmokestinamųjų gaminių, baterijų ir akumuliatorių rūšis/kategorija	Kiekis tonomis
1.	Motociklų ir lengvųjų automobilių padangos (naujos, naudotos, restauruotos)	2000,000000
2.	Autobusų, krovininių automobilių, žemės ūkio ir kitos padangos, sveriančios daugiau kaip 3 kg (naujos, naudotos, restauruotos)	1000,000000
3.	Nešiojamosios baterijos (cheminė sudėtis – kita)	400,000000
4.	Mažųjų transporto priemonių baterijos (cheminė sudėtis – kita)	100,000000
5.	Pramoninės baterijos (cheminė sudėtis – kita)	500,000000
6.	Elektrinių transporto priemonių baterijos (cheminė sudėtis – kita)	500,000000
7.	Automobilių baterijos (cheminė sudėtis – kita)	2000,000000
8.	Vidaus degimo variklių degalų filtrai, jų dalys ir komponentai	145,000000
9.	Vidaus degimo variklių tepalų filtrai, jų dalys ir komponentai	200,000000
10.	Vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai, jų dalys ir komponentai	340,000000
111.	Autotransporto priemonių amortizatoriai	500,000000

Planuojamas preliminarus Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų kiekis pagal rūšis ir kategorijas gali keistis (tiek didėti, tiek mažėti), priklausomai nuo konkretaus narių skaičiaus bei bendro vartojimo ir apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų (pagal rūšis bei kategorijas) poreikio rinkoje pokyčių.

3. Planuojamas preliminarus surinkti ir sutvarkyti apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų kiekis pagal rūšis ir kategorijas, pateiktas Lentelėje Nr. 2:

Lentelė Nr. 2

Nr.	Apmokestinamųjų gaminių ir baterijų rūšis/kategorija	Kiekis
1.	Motociklų ir lengvųjų automobilių padangos (naujos, naudotos, restauruotos)	1700,000000
2.	Autobusų, krovininių automobilių, žemės ūkio ir kitos padangos, sveriančios daugiau kaip 3 kg (naujos, naudotos, restauruotos)	850,000000
3.	Nešiojamosios baterijos (cheminė sudėtis – kita)	180,000000

4.	Mažųjų transporto priemonių baterijos (cheminė sudėtis – kita)	30,000000
5.	Pramoninės baterijos (cheminė sudėtis – kita)	35,000000
6.	Elektrinių transporto priemonių baterijos (cheminė sudėtis – kita)	50,000000
7.	Automobilių baterijos (cheminė sudėtis – kita)	600,000000
8.	Vidaus degimo variklių degalų filtrai, jų dalys ir komponentai	116,000000
9.	Vidaus degimo variklių tepalų filtrai, jų dalys ir komponentai	160,000000
10.	Vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai, jų dalys ir komponentai	272,000000
11.	Autotransporto priemonių amortizatoriai	400,000000

4. Priemonės ir veiksmai, užtikrinantys, kad bus įvykdyta įstatymuose gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiekus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais gaminius, ir (ar) vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatyme nurodytais reikalavimais, dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir, kad bus įvykdytos gamintojams ir importuotojams Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos gaminių atliekų tvarkymo užduotys, pateikti Lentelėje Nr. 3:

Lentelė Nr. 3

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarini lešų suma eurai*
					2026 m. ketvirčiai				viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
Apmokestinamieji gaminiai (išskyrus baterijas ir akumuliatorius)										
1.	Sutarties (-čių) su atliekas tvarkančia (-iomis) įmone (-ėmis) sudarymas	Pagal Organizacijos poreikį, sudaryti sutartį (-is) su atliekas tvarkančia (-iomis) įmone (-ėmis) dėl apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti, naudojimo, kad būtų užtikrinti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir ES teisės aktuose nustatyti reikalavimai ir bendradarbiauti tvarkant apmokestinamųjų gaminių	Užtikrinti tinkamą apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą	Planuojamų sudaryti sutarčių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacijos lešos, preliminarini lešų suma – 30 tūkst. eurų

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarini lėšų suma eurais*
					2026 m. ketvirčiai				viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
		atliekas								
2.	Bendradarbiavimas su savivaldybėmis	Bendradarbiauti su savivaldybėmis dėl apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo bei visuomenės informavimo ir švietimo t.y. bendradarbiaujant su savivaldybėmis organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimą, siekti sudaryti palankias sąlygas gyventojams atiduoti apmokestinamųjų gaminių atliekas atliekų tvarkytojams	Užtikrinti tinkamą apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą bei visuomenės informavimą ir švietimą	Savivaldybių, su kuriomis siekiama bendradarbiauti, skaičius	60	60	60	60	60	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 15 tūkst. eurų
3.	Bendradarbiavimas su regioniniais atliekų tvarkymo centrais	Bendradarbiauti su regioniniais atliekų tvarkymo centrais dėl apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo bei visuomenės informavimo ir švietimo, t.y. bendradarbiaujant su regioniniais atliekų tvarkymo centrais organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimą, siekti sudaryti palankias sąlygas gyventojams atiduoti apmokestinamųjų gaminių atliekas atliekų tvarkytojams	Užtikrinti tinkamą apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą bei visuomenės informavimą ir švietimą	Regioninių atliekų tvarkymo centrų, su kuriais siekiama bendradarbiauti, skaičius	10	10	10	10	10	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 10 tūkst. eurų
4.	Apmokestinamųjų gaminių atliekų	Sudaryti sąlygas apmokestinamųjų gaminių atliekų	Užtikrinti tinkamą apmokestinamųjų	Apmokestinamųjų gaminių atliekų	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos,

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarini lešų suma eurai*
					2026 m. ketvirčiai				viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
	surinkimo organizavimas	turėtojams pranešti apie turimas apmokestinamųjų gaminių atliekas, o Organizacija suorganizuos šių atliekų surinkimą iš to pageidaujančių įmonių, įstaigų, organizacijų, fizinių asmenų	gaminių atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų apmokestinamųjų gaminių atliekų kiekį	surinkimo organizavimas						preliminari lešų suma – 10 tūkst. eurų
5.	Apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo organizavimas	Organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimą iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių	Užtikrinti tinkamą apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų apmokestinamųjų gaminių atliekų kiekį	Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės	20	20	20	20	20	Organizacijos lėšos, preliminarini lešų suma – 50 tūkst. eurų
6.	Padangų atliekų surinkimo organizavimas	Organizuoti padangų atliekų surinkimą iš padangų platinimo vietų, transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių	Užtikrinti tinkamą apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų apmokestinamųjų gaminių atliekų kiekį	Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės	20	20	20	20	20	Organizacijos lėšos, preliminarini lešų suma – 40 tūkst. eurų
Baterijos										
7.	Sutarties (-čių) su atliekas tvarkančia (-iomis) įmone (-ėmis) sudarymas	Pagal Organizacijos poreikį, sudaryti sutartį (-is) su atliekas tvarkančia (-iomis) įmone (-ėmis) dėl baterijų atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti,	Užtikrinti tinkamą baterijų atliekų tvarkymą	Planuojamų sudaryti sutarčių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lešų suma – 30 tūkst. eurų

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarini lėšų suma eurai*
					2026 m. ketvirčiai				viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
		naudojimo, kad būtų užtikrinti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir ES teisės aktuose nustatyti reikalavimai ir bendradarbiauti tvarkant baterijų atliekas								
8.	Bendradarbiavimas su savivaldybėmis	Bendradarbiauti su savivaldybėmis dėl baterijų atliekų surinkimo bei visuomenės informavimo ir švietimo t.y. bendradarbiaujant su savivaldybėmis organizuoti baterijų atliekų surinkimą, siekti sudaryti palankias sąlygas gyventojams atiduoti baterijų atliekas atliekų tvarkytojams	Užtikrinti tinkamą baterijų atliekų tvarkymą bei visuomenės informavimą ir švietimą	Savivaldybių, su kuriomis siekiama bendradarbiauti, skaičius	60	60	60	60	60	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 15 tūkst. eurų
9.	Bendradarbiavimas su regioniniais atliekų tvarkymo centrais	Bendradarbiauti su regioniniais atliekų tvarkymo centrais dėl baterijų atliekų surinkimo bei visuomenės informavimo ir švietimo, t.y. bendradarbiaujant su regioniniais atliekų tvarkymo centrais organizuoti baterijų atliekų surinkimą, siekti sudaryti palankias sąlygas gyventojams atiduoti baterijų atliekas atliekų tvarkytojams	Užtikrinti tinkamą baterijų atliekų tvarkymą bei visuomenės informavimą ir švietimą	Regioninių atliekų tvarkymo centrų, su kuriais siekiama bendradarbiauti, skaičius	10	10	10	10	10	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 10 tūkst. eurų

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarini lėšų suma eurais*
					2026 m. ketvirčiai				viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
10.	Projekto „Mes rūšiuojam“ organizavimas	Organizuoti nešiojamųjų baterijų atliekų surinkimo projektą, t.y. įgyvendinti projektą „Mes rūšiuojam“	Užtikrinti tinkamą nešiojamųjų baterijų atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų baterijų atliekų kiekį	Projektų skaičius	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 60 tūkst. eurų
11.	Nešiojamųjų baterijų atliekų surinkimo sistemos kūrimas	Kurti nešiojamųjų baterijų atliekų priėmimo ir surinkimo sistemą	Užtikrinti tinkamą nešiojamųjų baterijų atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų baterijų atliekų kiekį	Nešiojamųjų baterijų atliekų surinkimo sistemos kūrimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 20 tūkst. eurų
12.	Nešiojamųjų baterijų atliekų surinkimo organizavimas	Organizuoti nešiojamųjų baterijų atliekų surinkimą iš nešiojamųjų baterijų atliekų surinkimo punktų	Užtikrinti tinkamą nešiojamųjų baterijų atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų nešiojamųjų baterijų atliekų kiekį	Nešiojamųjų baterijų atliekų surinkimo organizavimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 30 tūkst. eurų
13.	Nešiojamųjų baterijų atliekų surinkimo organizavimas	Sutartiniais pagrindais organizuoti nešiojamųjų baterijų atliekų surinkimą iš nešiojamųjų baterijų platinimo vietų	Užtikrinti tinkamą nešiojamųjų baterijų atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų nešiojamųjų baterijų atliekų kiekį	Platinimo vietų skaičius	50	50	50	50	50	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 30 tūkst. eurų
14.	Mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų surinkimo sistemos kurimas	Kurti mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų priėmimo ir surinkimo sistemą	Užtikrinti tinkamą mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų mažųjų transporto	Mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų surinkimo sistemos kūrimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 20 tūkst. eurų

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarini lėšų suma eurai*
					2026 m. ketvirčiai				viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
			priemonių baterijų atliekų kiekį							
15.	Mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų surinkimo organizavimas	Organizuoti mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų surinkimą iš mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų surinkimo punktų	Užtikrinti tinkamą mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų kiekį	Mažųjų transporto priemonių baterijų atliekų surinkimo organizavimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 20 tūkst. eurų
16.	Pramoninių baterijų atliekų surinkimo organizavimas	Organizuoti pramoninių baterijų atliekų surinkimą	Užtikrinti tinkamą pramoninių baterijų atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų pramoninių baterijų atliekų kiekį	Pramoninių baterijų atliekų surinkimo organizavimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 10 tūkst. eurų
17.	Automobiliams skirtų baterijų atliekų surinkimo organizavimas	Organizuoti automobiliams skirtų baterijų atliekų surinkimą	Užtikrinti tinkamą automobiliams skirtų baterijų atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų automobiliams skirtų baterijų atliekų kiekį	Automobiliams skirtų baterijų atliekų surinkimo organizavimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 10 tūkst. eurų
18.	Elektrinių transporto priemonių baterijų surinkimo organizavimas	Organizuoti elektrinių transporto priemonių baterijų atliekų surinkimą	Užtikrinti tinkamą elektrinių transporto priemonių baterijų atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų elektrinių transporto priemonių baterijų	Elektrinių transporto priemonių baterijų atliekų surinkimo organizavimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 10 tūkst. eurų

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurai*
					2026 m. ketvirčiai				viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
			atliekų kiekį							

* - preliminaros lėšų sumos eurai skaitinė išraiška didžiąją dalimi priklauso nuo Organizacijos steigėjų, dalininkų ir pavedimo davėjų patiekto LR vidaus rinką apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų kiekio bei apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkytojų nustatytą kainą už apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų sutvarkymą, todėl jis gali keistis.

5. Organizacija yra įrengusi ir eksploatuoja apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų priėmimo vietą adresu Sandėlių g. 19, Vilnius.

Priemonės ir veiksmai, užtikrinantys, kad bus įvykdyta įstatymuose gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais gaminius, ir (ar) vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatyme nurodytais reikalavimais, dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir kad bus įvykdytos gamintojams ir importuotojams Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos gaminių atliekų tvarkymo užduotys (pateikti Lentelėje Nr. 3) ir (ar) jų apimtis, lėšų suma gali keistis (tiek didėti, tiek mažėti), priklausomai nuo esamos situacijos apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo srityje.

Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos direktorė
Asta Pakštaitė - Marcinkienė



**VISUOMENĖS INFORMAVIMO BEI ŠVIETIMO APMOKESTINAMŲJŲ GAMINIŲ (IŠSKYRUS
BATERIJAS IR AKUMULIATORIUS) IR BATERIJŲ ATLIEKŲ
TVARKYMO KLAUSIMAI 2026 METAIS PROGRAMA**

Vilnius 2026 m.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Visuomenės informavimo bei švietimo apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymo klausimais programos (toliau vadinama – Programa) paskirtis – informuoti visuomenę apie apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymo sistemas, netinkamo jų tvarkymo žalą aplinkai ir visuomenės sveikatai. Šioje Programoje nurodytos priemonės ir veiksmai turi užtikrinti tinkamą visuomenės informavimą apie apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymą;

1.2. Programa apima vienerių metų laikotarpį;

1.3. Šioje Programoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų bei jų atliekų tvarkymą.

II. ESAMA PADĖTIS IR PROBLEMOS VISUOMENĖS ŠVIETIMO IR INFORMAVIMO ATLIEKŲ TVARKYMO SRITYJE

Apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymas – visų gyventojų ir ūkio subjektų rūpestis, todėl labai svarbu jiems laiku teikti reikiamą informaciją. Valstybės ir savivaldybių institucijos, atliekų tvarkymo sistemų operatoriai (atliekų tvarkytojai), organizacijos privalo supažindinti visuomenę su organizaciniais ir technologiniais atliekų tvarkymo projektais, jų įtaka aplinkai ir žmonių sveikatai.

Daugiausia problemų kyla dėl padangų atliekų rūšiavimo. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, kasmet Lietuvos vidaus rinkai patiekiami apie 30 000 tonų padangų ir mažiausiai 85 % jų gamintojai ir importuotojai privalo tinkamai sutvarkyti. Tačiau padangų atliekų susidaro gerokai daugiau, nes jų į šalį įvažiuoja su transporto priemonėmis, padangų į rinką patenka ir nelegaliais būdais – Gamintojų ir importuotojų asociacijos skaičiavimais, per metus papildomai gali susidaryti iki 14 000 tonų padangų.

Padangos yra ta atlieka, kuri dažnai šalinama šalia komunalinių atliekų kontenerių, atsiduria miškuose ir kitose nuošaliuose vietose. Akivaizdu, kad visuomenė turėtų būti daugiau informuojama apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) atliekų tvarkymo klausimais. Būtina imtis kuo daugiau veiksmų šiai problemai spręsti.

Ne mažiau svarbu tinkamai perdirbti ir degalų, tepalų, oro filtrus, taip pat autotransporto priemonių amortizatorius, kad būtų atgaunamos vertingos medžiagos kaip plienas, metalas bei saugomi gamtos ištekliai.

Baterijų atliekų surinkimas ir perdirbimas yra ypač svarbus dėl vis dažniau kylančių gaisrų dėl netinkamo baterijų atliekų rūšiavimo. Jose yra nikelio, kobalto, ličio, kurie priskiriami prie labai degių medžiagų, todėl įtrūkusi, sulūžusi ar kitaip mechaniškai pažeista baterija gali užsidegti ir net sprogti. Netinkamai tvarkant baterijų atliekas taip pat prarandame retuosius metalus, pavyzdžiui, litį, kobaltą, galimybes vystyti žiedinę ekonomiką ir žaliąją energetiką. Todėl labai svarbu informuoti visuomenę apie tinkamą baterijų naudojimą, atskiro surinkimo būtinybę, pakartotinio naudojimo, perdirbimo svarbą, baterijų atliekų neigiamą poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, taip pat apie baterijų atliekų surinkimo sistemas ir pridavimo galimybes.

Aktyvesnis visuomenės informavimas apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymo srityje padeda tausoti ir racionaliau naudoti gamtos išteklius, skatina ugdyti rūšiavimo tradiciją, diegti pažangias ir efektyvias surinkimo bei perdirbimo sistemas, gyventi švaresnėje ir sveikesnėje aplinkoje.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3.1. Šios Programos tikslai:

- 3.1.1. formuoti visuomenę, siekiančią ir gebančią užtikrinti šalies darnų vystymąsi, racionaliai naudojant bei papildant gamtos išteklius, išsaugant sveiką aplinką ateities kartoms;
- 3.1.2. informuoti apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų gamintojus ir importuotojus bei platintojus, išleidžiančius į Lietuvos Respublikos vidaus rinką apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijas, apie jų teises ir pareigas, reglamentuotas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose, susijusiuose su aplinkos apsauga;
- 3.1.3. prisidėti prie bendro visuomenės informavimo apie būtinybę rūšiuoti apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekas, galimybę priduoti susidariusias atliekas atliekų tvarkytojams, apie tokių pridavimo vietų išdėstymą Lietuvoje, pridavimo sąlygas bei naudą aplinkai ir visuomenės sveikatai, taip pat pakartotinio naudojimo, paruošimo pakartotinai naudoti galimybes;
- 3.1.4. informuoti ir šviesti visuomenę apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymo klausimais, siekiant skatinti apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų prevenciją, didinti visuomenės aktyvumą bendros apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymo sistemos plėtroje;

3.2. Šios Programos uždaviniai:

- 3.2.1. perteikti visuomenei žinias ir patirtį apie apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymą;
- 3.2.2. ugdyti ir lavinti veiklos įgūdžius (gebėjimus) apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymo problemoms spręsti;
- 3.2.3. formuoti atsakomybę bei aktyvią asmeninę poziciją;
- 3.2.4. formuoti sveiką, darnaus vystymo principais grindžiamą visuomenės gyvenimo būdą apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymo srityje;
- 3.2.5. gerinti visuomenės informacinę ir metodinę aprūpinimą apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymo klausimais.

IV. PRIORITETINĖS PROGRAMOS VYKDYMO KRYPTYS

Prioritetinės šios Programos vykdymo kryptys:

- apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų gamintojų ir importuotojų švietimas;

- apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų platintojų švietimas;
- apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų vartotojų švietimas;
- apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkytojų ir (ar) kitų asmenų švietimas;
- transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą vykdančių asmenų švietimas.

V. VEIKSMŲ PROGRAMA

5.1. Programos priemonės planuojamos pagal numatomas Organizacijos lėšas visuomenės švietimui ir informavimui. Skiriamos lėšos planuojamos kaip numatyta teisės aktuose – ne mažiau kaip 3 procentai nuo Organizacijos sukauptų lėšų, t. y. pajamų, kurias Organizacija gauna kaip įmokas už apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymo organizavimą iš dalininkų bei pavedimo davėjų.

5.2. Šioje Programoje numatomos priemonės, kurias Organizacija sieks įgyvendinti Lietuvoje 2026 metais:

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurais*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
1.	Gamintojai ir importuotojai	Seminarų organizavimas (netęstinė)	Organizuoti seminarus apmokestinamųjų gaminių ir baterijų gamintojams ir importuotojams	Supažindinti gamintojus ir importuotojus su jų teisėmis ir pareigomis, numatytais Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose apmokestinamųjų gaminių ir baterijų atliekų tvarkymą ir (ar) Organizacijos veiklą, ir (ar) teikti kitą informaciją	Seminarų skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 3000 eurų

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarini lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
		Informacijos teikimas internetiniame puslapyje (tęstinė)	Teikti informaciją Organizacijos internetiniame puslapyje aktualiais klausimais	Supažindinti gamintojus ir importuotojus su jų teisėmis ir pareigomis, numatytais Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose apmokestinamųjų gaminių ir baterijų atliekų tvarkymą ir (ar) Organizacijos veiklą, ir (ar) teikti kitą informaciją	Internetinių puslapių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminarini lėšų suma – 500 eurų
2.	Platintojai	Seminarų organizavimas (netęstinė)	Organizuoti seminarus apmokestinamųjų gaminių ir baterijų platintojams	Informuoti apmokestinamųjų gaminių ir baterijų platintojus apie jiems nustatytus aplinkosauginius reikalavimus, esančias apmokestinamųjų gaminių ir baterijų atliekų surinkimo sistemas ir galimybę jomis naudotis bei pateikti kitą informaciją	Seminarų skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminarini lėšų suma – 500 eurų
		Informacijos internetiniame puslapyje teikimas (tęstinė)	Teikti informaciją Organizacijos internetiniame puslapyje aktualiais klausimais	Supažindinti platintojus su jų teisėmis ir pareigomis, numatytais Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose apmokestinamųjų gaminių ir baterijų atliekų tvarkymą ir (ar) šių gaminių tiekimą	Internetinių puslapių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminarini lėšų suma – 500 eurų

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
				rinkai sąlygas, ir (ar) teikti kitą informaciją							
3.	Vartotojai	Informacijos Organizacijos internetiniame puslapyje teikimas (tęstinė)	Teikti informaciją Organizacijos internetiniame puslapyje aktualiais klausimais	Informuoti visuomenę apie surenkamų apmokestinamųjų gaminių ir baterijų atliekų atskiro surinkimo būtinumą bei naudą ir (ar) žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją	Internetinių puslapių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 500 eurų
		Informavimas spaudoje ir (ar) TV, radijo laidose ir (ar) internete (netęstinė)	Teikti informaciją spaudoje ir (ar) TV ir (ar) radijo laidose ir (ar) internete	Informuoti vartotojus apie apmokestinamųjų gaminių atskiro surinkimo būtinumą bei naudą ir (ar) esančias apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo sistemas, žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją	Informacinių šaltinių skaičius	3	3	3	3	12	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 10000 eurų

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
		Informavimas spaudoje ir (ar) TV, radijo laidose ir (ar) internete (netęstinė)	Teikti informaciją spaudoje ir (ar) TV ir (ar) radijo laidose ir (ar) internete	Informuoti visuomenę apie tinkamą baterijų naudojimą, atskiro surinkimo būtinybę, pakartotinio naudojimo, perdirbimo svarbą, baterijų atliekų neigiamą poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, taip pat apie baterijų atliekų surinkimo sistemas ir pridavimo galimybes ir (ar) teikti kitą informaciją	Informacinių šaltinių skaičius	3	3	3	3	12	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 10000 eurų

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
4.	Transporto priemonių techninė	Informacijos apie atliekų surinkimo projektą teikimas (tęstinė)	Teikti informaciją apie atliekų surinkimo projektą	Informuoti visuomenę apie esančias nešiojamųjų baterijų atliekų pridavimo galimybes ir (ar) surenkamų nešiojamųjų atliekų atskiro surinkimo būtinumą bei naudą ir (ar) žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją	Internetinių puslapių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 1000 eurų
		Informacinės medžiagos teikimas (tęstinė)	Baterijų platintojams teikti informacinę medžiagą	Platinimo vietose informuoti visuomenę apie tinkamą baterijų naudojimą, atskiro surinkimo būtinybę, pakartotinio naudojimo, perdirbimo svarbą, baterijų atliekų neigiamą poveikį aplinkai ir baterijų atliekų pridavimo galimybes	Informavimas plakatuose	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 500 eurų
		Seminarų autoservisams organizavimas	Organizuoti seminarus autoservisams	Informuoti transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą vykdančius	Seminarų skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
	priežiūrą ir remontą vykdantys asmenys	(netęstinė)		asmenis apie jiems nustatytus aplinkosauginius reikalavimus, esančias apmokėstinamųjų gaminių atliekų surinkimo sistemas ir galimybę jomis naudotis bei pateikti kitą aktualią informaciją							rėmėjai, preliminari lėšų suma – 2000 eurų
		Informacijos teikimas autoservisams (tęstinė)	Teikti informaciją apie atliekų surinkimą autoservisams	Informuoti autoservisus apie esančias apmokestinamųjų gaminių atliekų pridavimo galimybes ir (ar) surenkamų apmokestinamųjų gaminių atliekų atskiro surinkimo būtinumą bei naudą ir (ar) žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją	Internetinių puslapių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 1000 eurų
5.	Švietimo įstaigos	Seminarų- diskusijų organizavimas (netęstinė)	Lietuvos švietimo įstaigoms pageidaujant jų atstovams	Lietuvos švietimo įstaigų atstovams (mokiniams) pateikti informaciją apie apmokestinamųjų gaminių ir	Seminarų- diskusijų skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai,

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
			(mokiniams) organizuoti seminarus- diskusijas dėl apmokestinamųjų gaminų ir baterijų atliekų tvarkymo	baterijų atliekų atskiro surinkimo būtinumą, bei naudą ir (ar) žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją.						preliminari lėšų suma – 3000 eurų	

* - preliminarios lėšų sumos eurai skaitinė išraiška didžiąją dalimi priklauso nuo Organizacijos steigėjų, dalininkų ir pavedimo davėjų pateikto LR vidaus rinkai apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų kiekio bei apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir baterijų atliekų tvarkymo, todėl jis gali keistis.

Programoje numatytų priemonių įgyvendinimo apimtis gali keistis, tiek didėti, tiek mažėti, taip pat gali keistis priemonių įgyvendinimas ketvirčiais. Organizacijai neįgyvendinus tam tikrų priemonių Programoje numatyta apimtimi, jos turi būti kompensuotos įgyvendinant kitas priemones didesne apimtimi ir (ar) kitas, Programoje nenumatytas, priemones. Svarbu pasiekti norimą tikslą. Dėl to numatoma analizuoti programos įgyvendinimą, tobulinti ją.

Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos direktorė
Asta Pakštaitė - Marcinkienė



ALYVOS ATLIEKŲ TVARKYMO 2026 METŲ VEIKLOS ORGANIZAVIMO PLANAS

Vilnius, 2026 m.

1. Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos (toliau – Organizacija) steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų sąrašas pateiktas Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (GPAIS).
2. Planuojamas preliminarus Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai alyvos kiekis – 7000,000000 tonų. Planuojamas preliminarus Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai alyvos kiekis gali keistis (tiek didėti, tiek mažėti), priklausomai nuo konkretaus narių skaičiaus bei bendro vartojimo ir alyvos poreikio rinkoje pokyčių.
3. Planuojamas preliminarus surinkti ir sutvarkyti alyvos atliekų kiekis – iki 1300,000000 tonų. Planuojamas preliminarus surinkti ir sutvarkyti alyvos atliekų kiekis gali keistis (tiek didėti, tiek mažėti), priklausomai nuo esamos situacijos alyvos atliekų tvarkymo srityje.
4. Priemonės ir veiksmai, užtikrinantys, kad bus įvykdyta įstatymuose gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais gaminius, ir (ar) vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatyme nurodytais reikalavimais, dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir kad bus įvykdytos gamintojams ir importuotojams Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos gaminių atliekų tvarkymo užduotys, pateikti Lentelėje Nr. 1:

Lentelė Nr. 1

Lentelė

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarai lėšų suma eurais*
					2026 m. ketvirčiai				viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
1.	Sutarties (-čių) su alyvos atliekas tvarkančia (-iomis) įmone (-ėmis) sudarymas	Pagal Organizacijos poreikį, sudaryti sutartį (-is) su alyvos atliekas tvarkančia (-iomis) įmone (-ėmis) dėl alyvos atliekų tvarkymo ir bendradarbiauti tvarkant alyvos atliekas	Užtikrinti tinkamą alyvos atliekų tvarkymą	Planuojamų sudaryti sutarčių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarai lėšų suma – 1000 eurų
2.	Bendradarbiavimas su savivaldybėmis	Bendradarbiauti su savivaldybėmis dėl alyvos atliekų surinkimo bei visuomenės informavimo ir švietimo, t.y. bendradarbiaujant su savivaldybėmis organizuoti alyvos atliekų surinkimą, siekti sudaryti palankias sąlygas gyventojams atiduoti alyvos atliekas atliekų tvarkytojams	Užtikrinti tinkamą alyvos atliekų tvarkymą bei visuomenės informavimą ir švietimą	Savivaldybių, su kuriomis siekiama bendradarbiauti, skaičius	60	60	60	60	60	Organizacijos lėšos, preliminarai lėšų suma – 600 eurų
3.	Bendradarbiavimas su regioniniais atliekų tvarkymo centrais	Bendradarbiauti su regioniniais atliekų tvarkymo centrais dėl alyvos atliekų surinkimo bei visuomenės informavimo ir švietimo, t.y. bendradarbiaujant su regioniniais atliekų tvarkymo centrais organizuoti alyvos atliekų surinkimą, siekti	Užtikrinti tinkamą alyvos atliekų tvarkymą bei visuomenės informavimą ir švietimą	Regioninių atliekų tvarkymo centrų, su kuriais siekiama bendradarbiauti, skaičius	10	10	10	10	10	Organizacijos lėšos, preliminarai lėšų suma – 500 eurų

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarini lėšų suma eurais*
					2026 m. ketvirčiai				viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
		sudaryti palankias sąlygas gyventojams atiduoti alyvos atliekas atliekų tvarkytojams								
4.	Alyvos atliekų surinkimo organizavimas	Sudaryti sąlygas alyvos atliekų turėtojams pranešti apie turimas alyvos atliekas, o Organizacija suorganizuos šių atliekų surinkimą, t.y. Organizacija organizuos alyvos atliekų surinkimą iš to pageidaujančių įmonių, įstaigų, organizacijų, transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą vykdančių juridinių ir fizinių asmenų	Užtikrinti tinkamą alyvos atliekų tvarkymą bei visuomenės informavimą ir švietimą	Planuojamas tęstinis alyvos atliekų tvarkymo organizavimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 1000 eurų
5.	Alyvos atliekų surinkimo organizavimas	Organizuoti alyvos atliekų surinkimą iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių, atsižvelgiant į Atliekų tvarkymo įstatyme 34 ⁷ straipsnio 1 dalies, 4 punkte numatytus reikalavimus	Užtikrinti tinkamą alyvos atliekų tvarkymą ir didinti surenkamų alyvos atliekų kiekį	Planuojamas tęstinis alyvos atliekų tvarkymo organizavimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 1200 eurų

* - preliminarios lėšų sumos eurais skaitinė išraiška didžiąją dalimi priklauso nuo Organizacijos steigėjų, dalininkų ir pavedimo davėjų pateikto LR vidaus rinką alyvos kiekio bei alyvos atliekų tvarkytojų nustatytų kainų už alyvos atliekų sutvarkymą, todėl jis gali keistis.

Priemonės ir veiksmai, užtikrinantys, kad bus įvykdyta įstatymuose gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais gaminius, ir (ar) vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatyme nurodytais reikalavimais, dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir kad bus įvykdytos gamintojams ir importuotojams Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos gaminių atliekų tvarkymo užduotys (pateikti Lentelėje Nr. 1) ir (ar) jų apimtis, lėšų suma gali keistis (tiek didėti, tiek mažėti), priklausomai nuo esamos situacijos alyvos atliekų tvarkymo srityje.

Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos
direktorė Asta Pakštaitė - Marcinkienė



**VISUOMENĖS INFORMAVIMO BEI ŠVIETIMO ALYVOS ATLIEKŲ TVARKYMO
KLAUSIM AIS 2026 METAIS PROGRAMA**

Vilnius, 2026 m.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Visuomenės informavimo bei švietimo alyvos atliekų tvarkymo klausimais programos (toliau vadinama – Programa) paskirtis – informuoti visuomenę apie alyvos atliekų tvarkymo sistemas, netinkamo jų tvarkymo žalą aplinkai ir visuomenės sveikatai. Šioje Programoje nurodytos priemonės ir veiksmai turi užtikrinti tinkamą visuomenės informavinę apie alyvos atliekų tvarkymą.

1.2. Programa apima vienerių metų laikotarpį;

1.3. Šioje Programoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose alyvos bei jų atliekų tvarkymą.

II. ESAMA PADĖTIS ALYVOS ATLIEKŲ TVARKYMO SRITYJE

Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, gamintojai ir importuotojai per metus LR vidaus rinkai patiekia apie 22 000 tonų tepimo alyvos, o surenkama tik šiek tiek daugiau nei penktadalis alyvos atliekų.

Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos (toliau – GIA) vertinimu, realiai Lietuvoje parduodamos automobilių alyvos kiekis gali siekti iki 25 000 - 30 000 tonų per metus, o kasmet sudeginama ar kitaip neteisėtai panaudojama maždaug 6 000 tonų naudoto tepalo. Tai reiškia, kad kur kas daugiau alyvos atliekų nėra surenkama ir tinkamai sutvarkoma. Alyvos atliekų turėtojai (daugiausia automobilių techninio aptarnavimo ir remonto įmonės) neteisėtai jas parduoda asmenims, neturintiems teisės tvarkyti alyvos atliekų, kurie neteisėtai atliekas degina ar kitaip panaudoja.

Automobilių variklių, pavarų dėžės, pramoninės ar tepamosios alyvos atliekos yra stipriai užterštos įvairiais metalais ir kitomis cheminėmis medžiagomis, todėl jas būtina tinkamai perdirbti ir jokių būdu nedeginti krosnyse. Buitiniuose katiluose deginamas tepalas išmeta į atmosferą kenksmingas medžiagas ir sunkiuosius metalus (kadmi, chromą, šviną, nikelį, arseną, varį, cinką, azoto ir anglies oksidus, kietąsias daleles ir pan.), kurie ne tik teršia orą, bet ir kenkia gyventojų sveikatai. Į aplinką patekę sunkieji metalai ir toksinės medžiagos gali sukelti vėžinius susirgimus. Maža to, vienas litras alyvos gali užteršti milijoną litrų vandens. Dėl to šis atliekų srautas kelia daug rūpesčių aplinkosaugininkams.

GIA ne tik organizuoja naudotos alyvos atliekų surinkimą ir tvarkymą, bet ir informuoja bei šviečia visuomenę, kaip tinkamai tvarkyti alyvos atliekas. Aktyvus ir nuoseklus visuomenės informavimas alyvos atliekų tvarkymo srityje padeda tausoti ir racionaliau naudoti gamtos išteklius, skatina ugdyti rūšiavimo įpročius, diegti pažangias ir efektyvias surinkimo bei perdirbimo sistemas, gyventi švaresnėje ir sveikesnėje aplinkoje.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3.1. Šios Programos tikslai:

3.1.1. formuoti visuomenę, siekiančią ir gebančią užtikrinti šalies darnų vystimąsi, racionaliai naudojant bei papildant gamtos išteklius, išsaugant sveiką aplinką ateities kartoms;

3.1.2. informuoti alyvos gamintojus ir importuotojus bei platintojus, išleidžiančius į Lietuvos Respublikos vidaus rinką alyvą apie jų teises ir pareigas, reglamentuotas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose, susijusiuose su aplinkos apsauga;

3.1.3. prisidėti prie bendro visuomenės informavimo apie būtinybę rūšiuoti alyvos atliekas, pakartotinio naudojimo, paruošimo pakartotinai naudoti galimybes, galimybę priduoti susidariusias atliekas atliekų tvarkytojams, apie tokių pridavimo vietų išdėstymą Lietuvoje, pridavimo sąlygas bei naudą aplinkai ir visuomenės sveikatai;

3.1.4. informuoti ir šviesti visuomenę alyvos atliekų tvarkymo klausimais, siekiant skatinti alyvos atliekų prevenciją, didinti visuomenės aktyvumą bendros alyvos atliekų tvarkymo sistemos plėtroje;

3.2. Šios Programos uždaviniai:

3.2.1. perteikti visuomenei žinias ir patirtį, apie alyvos atliekų tvarkymą;

3.2.2. ugdyti ir lavinti veiklos įgūdžius (gebėjimus) alyvos atliekų tvarkymo problemoms spręsti;

3.2.3. formuoti atsakomybę bei aktyvią asmeninę poziciją;

3.2.4. formuoti sveiką, darnaus vystymo principais grindžiamą visuomenės gyvenimo būdą alyvos atliekų tvarkymo srityje;

3.2.5. gerinti visuomenės informacinį ir metodinį aprūpinimą alyvos atliekų tvarkymo klausimais.

IV. PRIORITETINĖS PROGRAMOS VYKDYMO KRYPTYS

Prioritetinės šios Programos vykdymo kryptys:

- alyvos gamintojų ir importuotojų švietimas;
- alyvos platintojų švietimas;
- alyvos vartotojų švietimas;
- alyvos atliekų tvarkytojų ir (ar) kitų asmenų švietimas;
- transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą vykdančių asmenų švietimas.

V. VEIKSMŲ PROGRAMA

5.1. Programos priemonės planuojamos pagal numatomas Organizacijos lėšas visuomenės švietimui ir informavimui. Skiriamos lėšos planuojamos kaip numatyta teisės aktuose – ne mažiau kaip 3 procentai nuo Organizacijos sukauptų lėšų, t. y. pajamų, kurias Organizacija gauna kaip įmokas už alyvos atliekų tvarkymo organizavimą iš dalininkų bei pavedimo davėjų.

5.2. Šioje Programoje numatomos priemonės, kurias Organizacija sieks įgyvendinti Lietuvoje 2026 metais:

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
1.	Gamintojai ir importuotojai	Seminarų organizavimas (netęstinė)	Seminarų, skirtų supažindinti alyvos gamintojus ir importuotojus su jų teisėmis ir pareigomis, organizavimas	Supažindinti gamintojus ir importuotojus su jų teisėmis ir pareigomis, numatytais Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose alyvos atliekų tvarkymą ir (ar) Organizacijos veikla, ir (ar) teikti kitą informaciją	Planuojamas organizuoti seminarų skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminar lėšų suma – 500 eurų
		Aktualios informacijos teikimas gamintojams ir importuotojams (tęstinė)	Teikti informaciją Organizacijos internetiniame puslapyje aktualiais klausimais	Supažindinti gamintojus ir importuotojus su jų teisėmis ir pareigomis, numatytais Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose alyvos atliekų tvarkymą ir (ar) Organizacijos veikla, ir (ar) teikti kitą informaciją	Administruojamų internetinių svetainių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminar lėšų suma – 100 eurų
2.	Platintojai	Seminarų, skirtų alyvos platintojams,	Seminarų, skirtų supažindinti alyvos platintojus su jų	Supažindinti alyvos platintojus su jų teisėmis ir pareigomis,	Planuojamų organizuoti seminarų skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminar

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurais*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
		organizavimas (netęstinė)	teisėmis ir pareigomis, organizavimas	numatytomis Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose alyvos atliekų tvarkymą ir (ar) Organizacijos veikla, ir (ar) teikti kitą informaciją							lėšų suma – 500 eurų
		Aktualios informacijos teikimas platintojams (tęstinė)	Teikti informaciją Organizacijos internetiniame puslapyje aktualiais klausimais	Supažindinti platintojus su jų teisėmis ir pareigomis, numatytomis Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose alyvos atliekų tvarkymą ir (ar) šių gaminių tiekimo rinkai sąlygas, ir (ar) teikti kitą informaciją	Administruojamų internetinių svetainių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 100 eurų
3.	Vartotojai	Aktualios informacijos teikimas vartotojams (tęstinė)	Teikti informaciją Organizacijos internetiniame puslapyje aktualiais klausimais	Informuoti visuomenę apie esančias alyvos atliekų surinkimo sistemas ir (ar) alyvos atliekų atskiro surinkimo būtinumą bei naudą ir (ar) žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją	Administruojamų internetinių svetainių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 100 eurų

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
		Informacijos teikimas vartotojams (netęstinė)	Teikti informaciją spaudoje ir (ar) TV ir (ar) radijo laidose ir (ar) internete	Informuoti visuomenę apie alyvos atliekų atskiro surinkimo būtinumą bei naudą ir (ar) esančias alyvos atliekų surinkimo sistemas, žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją	Informacinių šaltinių skaičius	3	3	3	3	12	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminarai lėšų suma –10000 eurų
		Informacinės medžiagos teikimas (tęstinė)	Alyvos platintojams teikti informacinę medžiagą	Platinimo vietose informuoti visuomenę apie alyvos atliekų neigiamą poveikį aplinkai ir (ar) alyvos atliekų pridavimo galimybes	Tęstinis informacinės medžiagos teikimas	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminarai lėšų suma – 100 eurų

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
4.	Transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą vykdančios asmenys	Seminarų, skirtų autoservisams organizavimas (netęstinė)	Transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą vykdančių asmenų informavimas apie jiems nustatytus aplinkosauginius reikalavimus	Informuoti transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą vykdančius asmenis apie jiems nustatytus aplinkosauginius reikalavimus, esančias alyvos atliekų surinkimo sistemas ir galimybe jomis naudotis bei pateikti kitą informaciją	Planuojamas organizuoti seminarų skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 500 eurų
		Informacijos teikimas autoservisams (tęstinė)	Teikti informaciją apie atliekų surinkimą autoservisams	Informuoti autoservisus apie esančias alyvos atliekų pridavimo galimybes ir (ar) surenkamų alyvos atliekų atskiro surinkimo būtinumą bei naudą ir (ar) žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją	Tęstinis informacijos teikimas	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 500 eurų

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
5.	Švietimo įstaigos	Seminarų- diskusijų Lietuvos švietimo įstaigų atstovams (mokiniams) organizavimas (netęstinė)	Lietuvos švietimo įstaigoms pageidaujant jų atstovams (mokiniams) organizuoti seminarus- diskusijas dėl alyvos atliekų tvarkymo	Lietuvos švietimo įstaigų atstovams (mokiniams) pateikti informaciją apie alyvos atliekų atskiro surinkimo būtinumą, bei naudą ir (ar) žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją.	Planuojamų suorganizuoti seminarų - diskusijų skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminarai lėšų suma – 1500 eurų

* - preliminarios lėšų sumos eurai skaitinė išraiška didžiąją dalimi priklauso nuo Organizacijos steigėjų, dalininkų ir pavedimo davėjų pateikto LR vidaus rinkai alyvos kiekio bei alyvos atliekų tvarkytojų nustatytų kainų už alyvos atliekų sutvarkymą, todėl jis gali keistis.

Programoje numatytų priemonių įgyvendinimo apimtis gali keistis, tiek didėti, tiek mažėti, taip pat gali keistis priemonių įgyvendinimas ketvirčiais. Organizacijai neįgyvendinus tam tikrų priemonių Programoje numatyta apimtimi, jos turi būti kompensuotos įgyvendinant kitas priemones didesne apimtimi ir (ar) kitas, Programoje nenumatytas, priemones. Svarbu pasiekti norimą tikslą. Dėl to numatoma analizuoti programos įgyvendinimą, tobulinti ją.

Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos
direktorė Asta Pakštaitė - Marcinkienė



EKSPLOATUOTI NETINKAMŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ TVARKYMO 2026 METŲ VEIKLOS ORGANIZAVIMO PLANAS

Vilnius, 2026 m.

1. Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos (toliau – Organizacija) steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų sąrašas pateiktas Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (GPAIS).
2. Planuojamas preliminarus Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai transporto priemonių kiekis – 100000,000000 tonų. Planuojamas preliminarus Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai transporto priemonių kiekis gali keistis (tiek didėti, tiek mažėti), priklausomai nuo konkretaus narių skaičiaus bei bendro vartojimo ir transporto priemonių poreikio rinkoje pokyčių.
3. Planuojamas preliminarus surinkti ir sutvarkyti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (toliau – ENTP) kiekis – 3000,000000 tonų. Planuojamas preliminarus surinkti ir sutvarkyti ENTP kiekis gali keistis (tiek didėti, tiek mažėti), priklausomai nuo esamos situacijos ENTP tvarkymo srityje.
4. Priemonės ir veiksmai, užtikrinantys, kad bus įvykdyta įstatymuose gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais gaminius, ir (ar) vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatyme nurodytais reikalavimais, dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir kad bus įvykdytos gamintojams ir importuotojams Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos gaminių atliekų tvarkymo užduotys, pateikti Lentelėje Nr. 1:

Lentelė Nr. 1

Lentelė N

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarini lėšų suma eurais*
					2026 m. ketvirčiai				Viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
1.	Sutarties (-čių) su ENTP tvarkančia (-iomis) įmone (-ėmis) sudarymas	Pagal Organizacijos poreikį sudaryti sutartį (-is) su ENTP tvarkančia (-iomis) įmone (-ėmis) dėl ENTP tvarkymo ir bendradarbiauti tvarkant ENTP	Užtikrinti tinkamą ENTP tvarkymą ir tvarkymo finansavimą	Planuojamų pasirašyti sutarčių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 20 000 eurų
2.	Sutarties (-čių) su ENTP tvarkančia (-iomis) įmone (-ėmis) sudarymas	Sudaryti sutartis su ENTP tvarkytojais dėl išmontuotų iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių neigiamą rinkos vertę turinčių atliekų ir (ar) rinkos vertės neturinčių atliekų tvarkymo organizavimo	Sutartiniais pagrindais organizuoti išmontuotų iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių neigiamą rinkos vertę turinčių atliekų ir (ar) rinkos vertės neturinčių atliekų tvarkymą iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkytojų, atsižvelgiant į 34 ⁵ straipsnio 4 dalies 2 punktą.	Planuojamų pasirašyti sutarčių skaičius	50	50	50	50	200	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 10 000 eurų

2

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarini lėšų suma eurais*
					2026 m. ketvirčiai				Viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
3.	ENTP pakartotinio naudojimo, naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių įvykdymas	Įvykdyti ENTP tvarkymo užduotis organizuojant ir finansuojant iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išmontuotų neigiamą rinkos vertę turinčių atliekų ir (ar) rinkos vertės neturinčių atliekų tvarkymą.	Užtikrinti tinkamą ENTP tvarkymą	ENTP užduočių įvykdymas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 10 000 eurų
4.	Bendradarbiavimas su savivaldybėmis dėl ENTP surinkimo bei visuomenės švietimo	Bendradarbiauti su savivaldybėmis dėl ENTP surinkimo bei visuomenės informavimo ir švietimo, t.y. bendradarbiaujant su savivaldybėmis organizuoti ENTP surinkimą, siekti sudaryti palankias sąlygas gyventojams atiduoti ENTP atliekų tvarkytojams	Užtikrinti tinkamą ENTP tvarkymą bei visuomenės informavimą ir švietimą	Savivaldybių, su kuriomis siekiama bendradarbiauti, skaičius	60	60	60	60	60	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 6000 eurų
5.	Organizuoti ENTP surinkimą	Sudaryti sąlygas ENTP turėtojams pranešti apie turimas ENTP, o Organizacija suorganizuos šių atliekų surinkimą, taip užtikrinant, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui, kuriam priklausanti eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi rinkos vertės ar ši vertė yra	Užtikrinti tinkamą ENTP tvarkymą bei visuomenės informavimą ir švietimą	ENTP surinkimo tęstinis organizavimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarini lėšų suma – 3000 eurų

Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis ir įgyvendinimo terminai					Finansavimo šaltinis ir planuojama skirti preliminarį lėšų sumą eurai*
					2026 m. ketvirčiai				Viso 2026 metais	
					I	II	III	IV		
		neigiama, nemokamai atiduoti tvarkyti šią eksploatuoti netinkamą transporto priemonę								
6.	ENTP surinkimo organizavimas	Organizuoti ENTP surinkimą iš to pageidaujančių įmonių, įstaigų organizacijų, fizinių asmenų	Užtikrinti tinkamą ENTP tvarkymą ir didinti surenkamų ENTP kiekį	ENTP surinkimo tęstinis organizavimas	1	1	1	1	1	Organizacijos lėšos, preliminarinė lėšų suma – 3000 eurų

* - preliminarios lėšų sumos eurai skaitinė išraiška didžiąją dalimi priklauso nuo Organizacijos steigėjų, dalininkų ir pavedimo davėjų patiekto LR vidaus rinką transporto priemonių kiekio bei ENTP tvarkytojų nustatytų kainų už ENTP sutvarkymą, todėl jis gali keistis.

* - preliminarios lėšų sumos eurai skaitinė išraiška didžiąją dalimi priklauso nuo Organizacijos steigėjų, dalininkų ir pavedimo davėjų pateikto LR vidaus rinką transporto priemonių kiekio bei ENTP tvarkytojų nustatytų kainų už ENTP sutvarkymą, todėl jis gali keistis.

Priemonės ir veiksmai, užtikrinantys, kad bus įvykdyta įstatymuose gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų tiekiamas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais gaminius, ir (ar) vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatyme nurodytais reikalavimais, dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir kad bus įvykdytos gamintojams ir importuotojams Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos gaminių atliekų tvarkymo užduotys (pateikti Lentelėje Nr. 1) ir (ar) jų apimtis, lėšų suma gali keistis (tiek didėti, tiek mažėti), priklausomai nuo esamos situacijos ENTP tvarkymo srityje.

Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos
direktorė Asta Pakštaitė- Marcinkienė



**VISUOMENĖS INFORMAVIMO BEI ŠVIETIMO EKSPLOATUOTI NETINKAMŲ
TRANSPORTO PRIEMONIŲ
TVARKYMO KLAUSIMAIS 2026 METAMS PROGRAMA**

Vilnius, 2026 m.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Visuomenės informavimo bei švietimo eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (toliau – ENTP) tvarkymo klausimais programos (toliau vadinama – Programa) paskirtis – informuoti visuomenę apie ENTP tvarkymo sistemas, netinkamo jų tvarkymo žalą aplinkai ir visuomenės sveikatai. Šioje Programoje nurodytos priemonės ir veiksmai turi užtikrinti tinkamą visuomenės informavimą apie ENTP tvarkymą;

1.2. Programa apima vienerių metų laikotarpį;

1.3. Šioje Programoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose ENTP tvarkymą.

II. ESAMA PADĖTIS IR PROBLEMOS VISUOMENĖS ŠVIETIMO IR INFORMAVIMO ATLIEKŲ TVARKYMO SRITYJE

Transporto priemonių skaičius Lietuvoje kasmet auga, susidaranti ENTP taip pat daugėja. Daugiausia žalos aplinkai susidaro dėl nelegalios automobilių ardymo veiklos ir pakelėse, pamiškėse bei kitose nuošalesnėse vietose nugulančių atliekų.

ENTP neretai paliekamos ir daugiaaukščių namų kiemuose. Iš apleistų ENTP varva degalų likučiai, tepimo ir aušinimo skysčiai, vandalai niokoja stiklus, kėbulo ir variklio detales ir taip teršiama aplinka. Nereti atvejai, kai neprižiūrimos viešose vietose paliktos ENTP tiesiog padegamos.

Pažymėtina, kad daugelyje šiuolaikinių transporto priemonių gali būti nuo trečdalio iki maždaug 50 proc. įvairaus plastiko. Iš plastiko gaminami automobilių bamperiai, degalų bakai, žibintai, plastiko detalių apstu automobilio salone. ENTP plastikas neturi vertės rinkoje ir neretai nepatenka pas atliekų tvarkytojus, o šalinamas į buitinius atliekų kontenerius ar paliekamas nuošaliuose vietose.

ENTP tvarkymas – visų gyventojų ir ūkio subjektų rūpestis, todėl labai svarbu juos šviesti ir informuoti apie tinkamą atliekų tvarkymą. Organizacijos, atliekų tvarkymo sistemų operatoriai (atliekų tvarkytojai) kartu su valstybės ir savivaldybių institucijomis turi prievolę supažindinti visuomenę su organizaciniais ir technologiniais atliekų tvarkymo projektais, jų įtaka aplinkai ir žmonių sveikatai.

Aktyvesnis visuomenės informavimas ENTP tvarkymo srityje padeda mažinti ENTP ir automobilinių atliekų srautą, tausoti ir racionaliau naudoti gamtos išteklius, diegti pažangias ir efektyvias surinkimo bei perdirbimo sistemas, gyventi švaresnėje ir sveikesnėje aplinkoje.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3.1. Šios Programos tikslai:

3.1.1. formuoti visuomenę, siekiančią ir gebančią užtikrinti šalies darnų vystymąsi, racionaliai naudojant bei papildant gamtos išteklius, išsaugant sveiką aplinką ateities kartoms;

3.1.2. informuoti transporto priemonių (toliau – TP) gamintojus ir importuotojus bei platintojus, išleidžiančius į Lietuvos Respublikos vidaus rinką TP, apie jų teises ir pareigas, reglamentuotas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose, susijusiuose su aplinkos apsauga;

3.1.3. prisidėti prie bendro visuomenės informavimo apie būtinybę ir galimybę priduoti susidariusias ENTP atliekų tvarkytojams, apie tokių pridavimo vietų išdėstymą Lietuvoje, pridavimo sąlygas, naudą aplinkai ir visuomenės sveikatai bei pakartotinio naudojimo, paruošimo pakartotinai naudoti galimybes;

3.1.4. informuoti ir šviesti visuomenę ENTP tvarkymo klausimais siekiant skatinti ENTP prevenciją, didinti visuomenės aktyvumą bendros ENTP tvarkymo sistemos plėtroje;

3.2. Šios Programos uždaviniai:

3.2.1. perteikti visuomenei žinias ir patirtį apie ENTP tvarkymą;

3.2.2. ugdyti ir lavinti veiklos įgūdžius (gebėjimus) ENTP tvarkymo problemoms spręsti;

3.2.3. formuoti atsakomybę bei aktyvią asmeninę poziciją;

3.2.4. formuoti sveiką, darnaus vystymo principais grindžiamą visuomenės gyvenimo būdą, ENTP tvarkymo srityje;

3.2.5. gerinti visuomenės informacinį ir metodinį aprūpinimą ENTP tvarkymo klausimais.

IV. PRIORITETINĖS PROGRAMOS VYKDYMO KRYPTYS

Prioritetinės šios Programos vykdymo kryptys:

- TP gamintojų ir importuotojų švietimas;
- TP platintojų švietimas;
- TP vartotojų švietimas;
- ENTP tvarkytojų ir (ar) kitų asmenų švietimas.

V. VEIKSMŲ PROGRAMA

5.1. Programos priemonės planuojamos pagal numatomas Organizacijos lėšas visuomenės švietimui ir informavimui. Skiriamos lėšos planuojamos kaip numatyta teisės aktuose – ne mažiau kaip 3 procentai nuo Organizacijos sukaupytų lėšų, t. y. pajamų, kurias Organizacija gauna kaip įmokas už ENTP tvarkymo organizavimą iš dalininkų bei pavedimo davėjų.

5.2. Šioje Programoje numatomos priemonės, kurias Organizacija sieks įgyvendinti Lietuvoje 2026 metais:

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis					Finansavimo šaltinis ir preliminarini lėšų suma eurais*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
1.	Gamintojai ir importuotojai	Seminarų organizavimas (netęstinė)	Organizuoti seminarus, kurių metu gamintojai ir importuotojai bus supažindinami su jų teisėmis ir pareigomis	Supažindinti gamintojus ir importuotojus su jų teisėmis ir pareigomis, numatytais Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose ENTP tvarkymą ir (ar) Organizacijos veikla, ir (ar) teikti kitą informaciją	Planuojamų organizuoti seminarų skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminarini lėšų suma – 2000 eurų
		Informacijos teikimas internetiniame puslapyje (tęstinė)	Teikti informaciją Organizacijos internetiniame puslapyje aktualiais klausimais	Supažindinti gamintojus ir importuotojus su jų teisėmis ir pareigomis, numatytais Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose ENTP tvarkymą ir (ar) Organizacijos veikla, ir (ar) teikti kitą informaciją	Administruojamų internetinių svetainių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminarini lėšų suma – 1000 eurų
2.	Platintojai	Informacijos teikimas internetiniame puslapyje (tęstinė)	Teikti informaciją Organizacijos internetiniame puslapyje aktualiais klausimais	Supažindinti platintojus su jų teisėmis ir pareigomis, numatytais Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose ENTP tvarkymą ir (ar) šių gaminių tiekimo rinkai sąlygas, ir (ar) teikti kitą informaciją	Administruojamų internetinių svetainių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminarini lėšų suma – 1000 eurų
3.	Vartotojai	Informacijos teikimas interneto	Teikti informaciją Organizacijos	Informuoti visuomenę apie surenkamų ENTP atskiro surinkimo būtinumą bei naudą ir	Administruojamų internetinių svetainių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis					Finansavimo šaltinis ir preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
		svetainėse (tęstinė)	internetiniame puslapyje aktualiais klausimais	(ar) žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją							rėmėjai, preliminari lėšų suma – 1000 eurų
		Straipsniai visuomenės informavimo priemonėse (netęstinė)	Teikti informaciją spaudoje ir (ar) TV ir (ar) radijo laidose ir (ar) internete	Informuoti visuomenę apie surenkamų ENTP atskiro surinkimo būtinumą, naudą bei esančią ENTP surinkimo sistemą ir (ar) žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją	Informacinių šaltinių skaičius	3	3	3	3	12	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma –8000 eurų
		Informacijos apie atliekų surinkimo projektą teikimas (tęstinė)	Teikti informaciją apie atliekų surinkimo projektą	Informuoti visuomenę apie esančias ENTP pridavimo galimybes ir (ar) surenkamų ENTP atskiro surinkimo būtinumą bei naudą ir (ar) žalingą jų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai, ir (ar) teikti kitą informaciją	Administruojamų internetinių svetainių skaičius	1	1	1	1	1	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 4000 eurų
4.	Švietimo įstaigos	Seminarų- diskusijų organizavimas (netęstinė)	Lietuvos švietimo įstaigoms pageidaujant jų atstovams (mokiniams) organizuoti seminarus- diskusijas dėl ENTP	Švietimo įstaigų atstovams (mokiniams) pateikti informaciją apie ENTP tvarkymą	Planuojamas organizuoti seminarų-diskusijų skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 3000 eurų

Eilės Nr.	Tikslinė grupė	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Matuojamas rodiklis	Apimtis					Finansavimo šaltinis ir preliminari lėšų suma eurai*
						2026 metų ketvirčiai				viso 2026 metais	
						I	II	III	IV		
			tvarkymo								
5.	Atliekų tvarkytojai	Seminarų ENTP tvarkytojams organizavimas (netęstinė)	ENTP tvarkytojams organizuoti seminarą (-us)	Supažindinti ENTP tvarkytojus su jų teisėmis ir pareigomis, numatytomis Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose ENTP tvarkymą ir (ar) bendradarbiavimo galimybėmis su Organizacija, ir (ar) teikti kitą informaciją šia tema	Planuojamas organizuoti seminarų, skirtų ENTP tvarkytojams, skaičius	1	1	1	1	4	Organizacija ir (ar) Organizacijos rėmėjai, preliminari lėšų suma – 4000 eurų

* - preliminarios lėšų sumos eurai skaitinė išraiška didžiąją dalimi priklauso nuo Organizacijos steigėjų, dalininkų ir pavedimo davėjų pateikto LR vidaus rinkai transporto priemonių kiekio bei ENTP tvarkytojų nustatytų kainų už ENTP sutvarkymą, todėl jis gali keistis.

Programoje numatytų priemonių įgyvendinimo apimtis gali keistis, tiek didėti, tiek mažėti, taip pat gali keistis priemonių įgyvendinimas ketvirčiais. Organizacijai neįgyvendinus tam tikrų priemonių Programoje numatyta apimtimi, jos turi būti kompensuotos įgyvendinant kitas priemones didesne apimtimi ir (ar) kitas, Programoje nenumatytas, priemones. Svarbu pasiekti norimą tikslą. Dėl to numatoma analizuoti programos įgyvendinimą, tobulinti ją.

Gamintojų ir Importuotojų Asociacijos
direktorė Asta Pakštaitė - Marcinkienė

